

**Індивідуальний навчальний план
з історії України для учнів 10 класу,
які здобуває освіту за сімейною формою навчання**

Рекомендований підручник :

<https://lib.imzo.gov.ua/yelektronn-vers-pdruchnikv/10-klas/4-storya-ukrani-10-klas/storya-ukrani-rven-standartu-pdruchnik-dlya-10-klasu-zakladv-zagalno-seredno-osviti-burneyko-o-khlbovska-gm-krizhanovska-m-naumchuk-o-v/>

Навчальна Програма : Програма для закладів загальної середньої освіти Історія України 6-11 класів. Наказ МОН України від 03 серпня 2022 року № 698

Історія України (1914–1945 рр.)

Структура курсу:

Повторення. Вступ

Розділ 1. Україна в роки Першої світової війни

Розділ 2. Початок Української революції

Розділ 3. Розгортання Української революції. Боротьба за відновлення державності

Розділ 4. Встановлення й утвердження комуністичного тоталітарного режиму в Україні

Розділ 5. Західноукраїнські землі в міжвоєнний період

Розділ 6. Україна в роки Другої світової війни

ПОВТОРЕННЯ. ВСТУП

У результаті навчально-пізнавальної діяльності учні/учениці зможуть:	Зміст навчально-пізнавальної діяльності
Знати: – <i>характерні риси</i> “короткого ХХ століття”; – <i>зміст понять</i>: світова війна, політичний режим, національна держава, соціальна революція, національна революція, модернізм; – <i>територіальні межі</i> розселення українців як етносу; – <i>етнічний і соціальний склад</i> населення України початку ХХ ст.; – <i>особливості</i> розвитку українського суспільства на початку ХХ ст.; – <i>алгоритми опрацювання</i> таких видів історичних джерел, як плакати, фото- і кінодокументи тощо). Уміти: – <i>застосувати знання про періодизацію історії</i> як інструмент для розуміння особливостей розвитку українських земель у першій половині ХХ ст.; – <i>показати на історичній карті</i> держави-метрополії та їх колоніальні володіння;	Україна і світ на порозі ХХ ст.: основні тенденції соціально-економічного, політичного та культурного розвитку. ХХ століття у світовій історії. Періодизація історії України ХХ ст. Завдання і структура курсів історії України та всесвітньої історії ХХ – початку ХХІ ст. Особливості курсу історії України 1914–1945 рр.

території українських земель, що входили до складу Російської імперії та Австро-Угорщини; – <i>зіставити</i> території розселення українців початку XX ст. і сучасної України; – <i>визначити</i> основні тенденції соціально-економічного, політичного та культурного розвитку України і світу на зламі XIX–XX ст.; – <i>здобувати інформацію</i>, використовуючи підручники та зіставляти різні компоненти підручників із історії України та всесвітньої історії.	
---	--

Розділ 1. УКРАЇНА В РОКИ ПЕРШОЇ СВІТОВОЇ ВІЙНИ

У результаті навчально-пізнавальної діяльності учні/учениці зможуть:	Зміст навчально-пізнавальної діяльності
Знати: – <i>зміст понять</i>: Перша світова війна, окупаційний режим, військове генерал-губернаторство, депортація; – <i>сутність</i> українського питання напередодні війни; геополітичних планів країн Антанти і Центральних держав щодо українських земель; – <i>позиції</i> українських політичних сил напередодні та в умовах війни; – <i>місце, перебіг і наслідки воєнних операцій</i>, що відбувалися на території України в 1914–1917 рр.: окупація російськими військами Східної Галичини та Північної Буковини, Горлицький прорив, Брусиловський прорив, Червневий наступ, бойові дії на Чорному морі; – <i>бойовий шлях</i> Легіону Українських січових стрільців; – <i>особливості</i> становища українців у районах бойових дій; – <i>особливості</i> російського окупаційного режиму на українських теренах, що входили до складу Австрії; – <i>причини</i> розходжень українських політичних сил у ставленні до війни; – <i>причини та наслідки</i> створення українських добровольчих військових формувань і сплеску добровільного руху в Україні. Уміти: – <i>встановити синхронність</i> подій Першої світової війни на українських територіях, що входили до складу Російської імперії та Австро-Угорщини, і на Західному фронті; – <i>використовувати карту</i> як джерело інформації про події Першої світової війни на українських землях; – <i>висловити аргументовані судження</i> щодо ставлення українських політичних сил Наддніпрянщини і західноукраїнських земель до світової війни; – <i>охарактеризувати</i> повсякдення різних верств населення в умовах Першої світової війни;	Україна в геополітичних планах країн Антанти і Центральних держав. Війна та українські політичні сили. Головна українська рада. Союз Визволення України. Загальна українська рада. Воєнні дії на території України в 1914–1917 рр. Українці в арміях воюючих держав. Українські січові стрільці. Політика Російської імперії та Австро-Угорщини на українських землях у 1914–1917 рр. Повсякденне життя на фронті й у тилу.

– скласти характеристики історичних діячів: Михайла Галушинського, Вільгельма Франца фон Габсбурга-Лотрінгена (Василя Вишиваного), Андрія Жука, Григорія Коссака, Костя Левицького.	
Орієнтовні теми для практичних занять: – Українські політичні організації й середовища в Російській та Австро-Угорській імперіях: порівняльний аналіз стратегії здобуття української державності. – Перша світова як виклик людському виживанню: жінки у війні, діти-сироти, біженці, військовополонені, скалічені солдати (на основі аналізу текстових і візуальних джерел). Орієнтовні теми для навчальних проєктів: – Добровольці та волонтери: від Першої світової до сучасної агресії Росії проти України. – Культурно-просвітницька діяльність Українських січових стрільців.	
Міжпредметні зв'язки: 10 клас. Захист Вітчизни. Розділ: Історія розвитку українського війська. Тема: Українські військові формування та участь українців у військових подіях ХХ століття. (Учень/учениця називає основні історичні етапи розвитку українського війська; називає видатних військових лідерів українського народу; наводить приклади визначних воєнних подій, битв українського війська).	
Узагальнення	
Тематичний контроль	

Розділ 2. ПОЧАТОК УКРАЇНСЬКОЇ РЕВОЛЮЦІЇ

У результаті навчально-пізнавальної діяльності учні/учениці зможуть:	Зміст навчально-пізнавальної діяльності
Знати: – <i>зміст понять:</i> Українська революція, універсали УЦР, опозиція, національно-територіальна автономія, державний переворот, автономісти, самостійники, ультиматум, інтервенція; – <i>етапи</i> Української революції 1917–1921 рр.; – <i>вплив</i> світових подій на внутрішньоукраїнські процеси; – <i>наслідки</i> боротьби політичних партій за вплив на населення України; – <i>природу виникнення, причини й наслідки</i> війн більшовицької Росії з УНР. Уміти: – <i>визначити хронологічні межі</i> Української революції та <i>синхронізувати</i> історичні події періоду; – <i>використовувати карту як джерело інформації</i> про події Української революції у березні 1917 – квітні 1918 рр.; – <i>на основі порівняльного аналізу робити аргументовані висновки</i> щодо основних ідей, цілей та шляхів їх досягнення українськими політичними партіями на початку Української революції; – <i>проаналізувати й порівняти</i> змісти універсалів УЦР, причини і наслідки укладення УНР Брестського мирного договору;	Причини, рушійні сили та періодизація Української революції 1917–1921 рр. Українська Центральна Рада. Михайло Грушевський. Всеукраїнський національний конгрес. Українізація армії. Вільне козацтво. Відносини Центральної Ради з Тимчасовим урядом. I Універсал Центральної Ради. Генеральний секретаріат. Володимир Винниченко. II Універсал УЦР. Збройний виступ самостійників. Прихід до влади у Росії більшовиків: позиція УЦР. Боротьба за владу в Києві 28–31 жовтня 1917 р. III Універсал УЦР. Внутрішня та зовнішня політика Центральної Ради після проголошення Української Народної Республіки. Встановлення кордонів. Галицько-буковинський курінь Січових стрільців. Події 1917 року в Криму. Курултай і Кримська Народна Республіка. Кримськотатарський національний рух. Початок агресії більшовицької Росії проти УНР. Проголошення в Харкові більшовицької влади в УНР. Перша війна більшовицької Росії з УНР. Бій під Крутами. IV Універсал УЦР: проголошення незалежності УНР. Більшовицько-російська окупація України. Мирний договір УНР із Центральними державами. Вигнання більшовиків із території УНР. Похід Петра Болбочана на Крим. Законотворча діяльність УЦР взимку–навесні 1918 р. Конституція УНР.

– визначити чинники, що впливали на зміни курсу УЦР упродовж березня 1917 – квітня 1918 рр.; – визначити здобутки і прорахунки УЦР у державотворчому процесі, обґрунтувати висловлені судження; – давати аргументовану оцінку діяльності в період УЦР Петра Болбочана, Володимира Винниченка, Михайла Грушевського, Сергія Єфремова, Миколи Міхновського.	
Орієнтовні теми для практичних занять: – Автономісти і самостійники: порівняльний аналіз програмних документів українських політичних партій. – Державне будівництво Української Центральної Ради: здобутки і прорахунки. – Українська революція: загальноукраїнський і регіональний виміри. Орієнтовні теми для навчальних проєктів: – “У 1918-му Україна здобула незалежність, у 1991-му – відновила, сьогодні – захищає” (початок проєкту з укладання інтерактивної стрічки часу, яка відображає неперервність і спадкоємність державотворчих процесів у ХХ–ХХІ ст.; рекомендується доповнювати впродовж 10–11 класів, завершити після теми "Творення нової України"). – Питання суверенності, соборності й територіальної цілісності України під час революції у світлі історичних джерел.	
Міжпредметні зв'язки: 10 клас. Захист Вітчизни. Розділ: Історія розвитку українського війська. Тема: Українські військові формування та участь українців у військових подіях ХХ століття. (Учень/учениця називає основні історичні етапи розвитку українського війська; називає видатних військових лідерів українського народу; наводить приклади визначних воєнних подій, битв українського війська).	
Узагальнення	
Тематичний контроль	

Розділ 3. РОЗГОРТАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ РЕВОЛЮЦІЇ. БОРОТЬБА ЗА ВІДНОВЛЕННЯ ДЕРЖАВНОСТІ

У результаті навчально-пізнавальної діяльності учні/учениці зможуть:	Зміст навчально-пізнавальної діяльності
Знати: – <i>зміст понять</i>: гетьманат, Директорія, Чортківська офензива, націонал-комунізм, терор, продовольча розкладка, Воєнний комунізм, реквізиція, політична і трудова еміграція, лінія Керзона; – <i>форми та основні ознаки</i> національної державності часів Української революції: УНР за Центральної Ради, Українська Держава, УНР за Директорії, ЗУНР; – <i>значення Акта злуки</i> УНР і ЗУНР як вияву волі українців до консолідації етнічних земель та свідчення національної самоідентифікації населення України; – <i>особливості</i> розбудови Армії УНР та Української Галицької армії;	Павло Скоропадський. Українська Держава. Внутрішня та зовнішня політика. Зародження повстанського руху. Кримські крайові уряди. Спроби приєднати Крим до України. Антигетьманське повстання і відновлення УНР. Директорія. Трудовий конгрес. Симон Петлюра. Розпад Австро-Угорської імперії і західноукраїнські землі. Листопадовий зрив. Проголошення ЗУНР. Державне будівництво. Євген Петрушевич. Початок польсько-української війни. Галицька армія. Злука УНР і ЗУНР та її історичне значення. Український національний рух на Буковині й у Закарпатті. Хотинське повстання. Військова присутність Антанти на півдні України. Друга війна більшовицької Росії з УНР. Антибільшовицький повстанський рух.

– <i>відмінності</i> державотворчих процесів в УНР, Українській Державі, ЗУНР; – <i>вплив</i> рішень Паризької мирної конференції та Варшавської угоди на перебіг боротьби за українську державність, визвольних змагань і державотворчих процесів в Україні на розвиток української культури; – <i>значущість</i> творчого доробку українських митців для національної і світової культури; – <i>причини</i> політичної еміграції українців, її центри та ідейні течії; напрями і наслідки трудової еміграції в 1914–1921 рр.; – <i>ставлення різних груп населення</i> до революційних процесів. Уміти: – <i>встановити послідовність і синхронність</i> подій Української революції (на національному, регіональному і локальному рівнях); – <i>оперувати хронологічним і понятійним матеріалом</i> для пояснення таких явищ, як гетьманат, денікінський режим, отаманщина, “воєнний комунізм”, червоний терор; – <i>вказати на карті території</i> УНР, Української Держави, ЗУНР; держави з центрами української політичної еміграції; – <i>виявити специфіку</i> розвитку громадського і релігійного життя, мистецтва, освіти і науки за часів УНР, Української Держави та ЗУНР; – <i>висловити аргументоване судження</i> про результати Української революції 1917–1921 рр.; – <i>визначити особливості</i> розвитку української культури та повсякденного життя людей у 1914–1921 рр.; – <i>розкрити роль</i> в Українській революції Марка Безручка, Нестора Махна, Михайла Омеляновича-Павленка, Олександра Удовиченка; – <i>охарактеризувати</i> державно-політичну діяльність Павла Скоропадського, Євгена Петрушевича та Симона Петлюри.	Реорганізація Директорії УНР. Державне будівництво та національна політика. Більшовицько-російська окупація України. Український націонал-комунізм. Формування державної системи УСРР. Політика Воєнного комунізму. Червоний терор. Отаманщина. Нестор Махно. Холодноярська республіка. Наступ польських військ. Чортківська офензива. Окупація польськими військами території Західної області УНР. Наступ об’єднаних українських армій. Наступ білогвардійських військ на Київ. Денікінський режим в Україні. Перший Зимовий похід. Повернення більшовицького режиму. Український націонал-комунізм. Варшавська угода. Війна союзницьких українсько-польських військ проти більшовиків у 1920 р. Розгром більшовиків під Варшавою–Замостям. Поразка Збройних сил Півдня Росії. Червоний терор у Криму. Повстанський рух 1920–1921 рр. Другий Зимовий похід. Поразка та наслідки українського визвольного руху. Нові тенденції розвитку культури 1914–1921 рр. Освіта. Наука. Мистецтво. Георгій Нарбут. Релігійне життя. Культурно-освітня діяльність громадських організацій. Повсякденне життя.
Орієнтовні теми для практичних занять: – Повсякдення українців у 1917–1921 роках. – Місця пам’яті Української революції в моєму населеному пункті. – Отаманщина і повстанський антибільшовицький рух: ідейні основи і практика. – Більшовизм та український націонал-комунізм: порівняльна характеристика. Орієнтовні теми для навчальних проектів:	

– Студії боротьби за незалежність: від ідеї автономії до самостійності (початок кейсу “Як трансформувався український визвольний рух у XX столітті?”; рекомендується доповнювати впродовж 10–11 класів, завершити після теми “Становлення України як незалежної держави”). Орієнтовні теми для написання есе: – Без соборності немає незалежності. – Здобутки Української революції. – Зовнішній ворог чи внутрішній розбрат. Хто більше загрожує суверенітетові держави?
Міжпредметні зв’язки: 10 клас. Захист Вітчизни. Розділ: Історія розвитку українського війська. Тема: Українські військові формування та участь українців у військових подіях XX століття. (Учень/учениця називає основні історичні етапи розвитку українського війська; називає видатних військових лідерів українського народу; характеризує історично-політичні умови формування Збройних Сил України; наводить приклади визначних воєнних подій, битв українського війська).
Узагальнення
Тематичний контроль

Розділ 4. ВСТАНОВЛЕННЯ Й УТВЕРДЖЕННЯ КОМУНІСТИЧНОГО ТОТАЛІТАРНОГО РЕЖИМУ В УКРАЇНІ

У результаті навчально-пізнавальної діяльності учні/учениці зможуть:	Зміст навчально-пізнавальної діяльності
Знати: – <i>зміст понять</i>: комуністичний режим, сталінізм, директивна економіка, Великий терор, хлібозаготівлі, продрозкладка, розкуркулення, коренізація, українізація, Голодомор, геноцид, "чорна дошка", Розстріляне відродження, культ особи, соціалістичне змагання, УАПЦ, соціалістичний реалізм; – <i>суть, засоби впровадження та наслідки</i> непу, політики коренізації, форсованої індустріалізації, насильницької колективізації та масових репресій; – <i>природу</i> комуністичного тоталітарного режиму та <i>особливості</i> його встановлення в Україні; – <i>протиріччя</i> між комуністичним вченням і новою економічною політикою, доктриною інтернаціоналізму та політикою коренізації, розвитком індустрії та планованою індустріалізацією, кооперуванням і колективізацією, між дійсним та визначеним конституцією 1937 р. державно-політичним статусом УРСР, пропагандистським ідеалом і реальним образом радянської людини; – <i>оцінки голоду</i> 1921–1923 рр., Голодомору і масових репресій як злочинів радянського тоталітарного режиму; – <i>головні місця</i> масових розстрілів, поховань жертв Голодомору та репресій національного, регіонального і локального рівнів; – <i>причини, методи та наслідки</i> ідеологізації національно-культурного життя в УРСР; – <i>мету</i> зросійщення більшовиками України;	Формальний та реальний статус УСРР у “договірній федерації” радянських республік. Християн Раковський. Утворення СРСР: наслідки для України. Адміністративно-територіальний поділ УСРР. Антибільшовицький повстанський рух. (Холодноярська республіка та інші). Масовий голод 1921–1923 рр. Впровадження непу в УСРР. Суспільно-політичне життя. Ліквідація багатопартійності. Політика коренізації в УСРР: ставлення влади та населення. Олександр Шумський. Згорання та наслідки українізації. Микола Скрипник. Утворення Кримської АСРР у складі РФСРР. Національна політика радянської влади в УСРР. Молдавська АСРР. Релігійне життя в УСРР. Українська автокефальна православна церква (УАПЦ). Василь Липківський. Хлібозаготівельні кризи. Форсована індустріалізація. Створення військово-промислового комплексу. Згорання непу і перехід до директивної економіки. Розкуркулення і насильницька колективізація. Опір селянства. Примусові хлібозаготівлі. Голодомор 1932–1933 рр. – геноцид Українського народу. Масштаби та наслідки Голодомору. Національно-демографічні зміни. Формування культу особи Сталіна. Порушення прав людини в умовах тоталітарного режиму. Масові репресії та їх ідеологічне виправдання. Політичні процеси 1920-х – початку 1930-х рр. Великий терор.

– <i>взаємозалежність</i> між встановленням єдиновладдя Сталіна, закріпленням однопартійності, переслідуванням і ліквідацією церкви та змінами в масовій свідомості людей; – <i>різницю</i> між художньо-стилістичними особливостями творів, написаних митцями Розстріляного відродження, й апологетами соціалістичного реалізму. Уміти: – <i>встановити послідовність подій</i> історії України 1921–1939 рр.; – <i>вказати на карті</i> регіони масового голоду 1921–1923 рр., Голодомору, індустріальні новобудови в УСРР, місця антибільшовицьких повстань; – <i>визначити причини та масштаби</i> соціально-економічних перетворень радянського тоталітарного режиму, масових репресій, нищення української інтелігенції та політичної еміграції; – <i>визначити особливості</i> втягування російською владою України до складу СРСР; спроможність застосування норм конституції “соціалізму, що переміг” у повсякденному житті радянської людини в УРСР; –<i>визначити особливості</i> розвитку української культури в 1921–1939 рр.; – <i>обстоювати правову оцінку</i> Голодомору як геноциду Українського народу; – <i>охарактеризувати</i> громадсько-політичну та/або мистецьку діяльність Олександра Довженка, Леся Курбаса, Василя Липківського, Християна Раковського, Миколи Скрипника, Миколи Хвильового, Олександра Шумського.	Биківня та інші місця масових поховань жертв репресій. Припинення українізації. Посилення русифікаторської політики. Розстріляне відродження. Антицерковна політика влади та її наслідки. Ліквідація УАПЦ. Конституція УРСР 1937 р. Ідеологізація національно-культурного життя радянської України. Освіта. Наука. Мистецькі спілки у 1920–1930-х рр. Митці Розстріляного відродження й апологети соцреалізму. Кінематограф. Олександр Довженко.
Орієнтовні теми для практичних занять: – Голодомор мовою документів, свідчень, чисел... – Пропагандистський ідеал радянської людини та її повсякденне життя. Орієнтовні теми для навчальних проєктів : – Розстріляне відродження: доля духовно-культурного та літературно-мистецького покоління 1920-х рр. в Україні. – СРСР: союз рівноправних республік чи видозмінена Російська імперія? Орієнтовні теми для написання есе: – Агресивна мілітаризація ціною мільйонів життів: виправданню (не)підлягає. – Права людини в умовах тоталітаризму: як тоталітаризм торкнувся життя моєї родини.	
Міжпредметні зв’язки: 9 клас. Художня культура. Розділ: Основи художньої культури. Тема: Художні напрями мистецтва ХХ століття: від модернізму до постмодернізму. Полістилістика. (Учень/учениця уміє толерантно вести дискусію з питань культури, знаходити джерела для художньої самоосвіти); — 10 клас. Мистецтво. Розділ: Мистецтво європейського культурного регіону. Україна. (Учень/учениця знає та розуміє внесок українського мистецтва у скарбницю світової культурної спадщини; називає найхарактерніші здобутки – “візитівки” українського мистецтва у світі; видатних представників українського мистецтва (зокрема, української діаспори); наводить приклади визначних творів різних видів мистецтва, художніх явищ, створених у різні часи в українському мистецтві; усвідомлює необхідність збереження національної мистецької спадщини); — 10 клас. Англійська мова. Тема: Англomовний світ і Україна. (Учень/учениця знає про звичаї та традиції дозвілля в Україні та англomовних країнах,	

історичні та культурні цінності України та англомовних країн, заходи з охорони довкілля в Україні та англомовних країнах).

Узагальнення

Тематичний контроль

Розділ 5. ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКІ ЗЕМЛІ В МІЖВОЄННИЙ ПЕРІОД

У результаті навчально-пізнавальної діяльності учні/учениці зможуть:	Зміст навчально-пізнавальної діяльності
Знати: – <i>зміст понять</i>: осадництво, пацифікація, русини, східні креси, національна кооперація, інтегральний націоналізм, український націоналістичний рух, Карпатська Січ; – <i>правовий статус</i> західноукраїнських земель у складі Польщі, Румунії, Чехословаччини; – <i>особливості та головні риси</i> національної політики Польщі, Румунії, Чехословаччини щодо українського населення; – <i>історичні умови</i> формування ідейних течій українського руху в західноукраїнських землях; – <i>передумови формування та зміст</i> теорії інтегрального націоналізму; – <i>вплив міжнародних відносин</i> міжвоєнного періоду на долю регіону. Уміти: – <i>синхронізувати</i> події політичного, соціально-економічного та культурного життя українських земель у складі Польщі, Румунії, Чехословаччини та УСРР у 1921–1939 рр.; – <i>використовувати карту як джерело інформації</i> про розподіл українських територій між державами Центрально-Східної Європи в 1921–1939 рр.; – <i>аргументувати особисті судження</i> щодо діяльності Українського народно-демократичного об'єднання, Української національної партії, Української військової організації, Організації українських націоналістів; – <i>охарактеризувати</i> геополітичне становище Карпатської України; – <i>визначити основні тенденції та протиріччя</i> розвитку культури на західноукраїнських землях; – <i>скласти характеристики</i> історичних діячів: Августина Волошина, Володимира-Сергія Залозецького-Саса, Євгена Коновальця, Василя Мудрого, Андрея Шептицького.	Правовий статус українських земель у складі Польщі. Національна політика та міжнаціональні відносини. Осадництво. Пацифікація. Економічне і соціальне становище населення. Українська кооперація. Просвітні організації краю. Андрей Шептицький. Українські політичні організації. Українське народно-демократичне об'єднання. Українська військова організація й Організація українських націоналістів. Євген Коновалець. Українські землі у складі Румунії. Татарбунарське повстання. Суспільно-політичне життя. Українська національна партія. Українські землі у складі Чехословаччини. Правовий статус Закарпаття. Суспільно-політичне й економічне життя. Карпатська Україна. Карпатська Січ. Августин Волошин. Культурне й релігійне життя на західноукраїнських теренах в умовах іноземного панування. Політичне та культурне життя української політичної еміграції.
Орієнтовні теми для практичних занять: – Повсякденне життя населення в УСРР/УРСР та в українських регіонах у складі Польщі, Чехословаччини, Румунії в міжвоєнний період: спільне та відмінне. – Срібна земля. Третя спроба утвердити незалежність України в XX столітті. Орієнтовна тема для навчального проекту: – Історія рідного краю в контексті загальноукраїнських подій 1914–1939 рр.	

Узагальнення
Тематичний контроль

Розділ 6. УКРАЇНА В РОКИ ДРУГОЇ СВІТОВОЇ ВІЙНИ

У результаті навчально-пізнавальної діяльності учні/учениці зможуть:	Зміст навчально-пізнавальної діяльності
Знати: – <i>зміст понять</i>: країна-агресор, пакт, радянська, бліцкриг, окупаційний режим, евакуація, мобілізація, новий порядок, похідні групи, чорносвітники, оstarбайтери, воєнний злочин, Голокост; – <i>природу</i> Другої світової війни як найбільшої за проявами і наслідками трагедії в історії людства; – <i>зміст</i> українського питання в міжнародній політиці напередодні Другої світової війни; – <i>цілі та напрямки</i> німецько-радянської співпраці від серпня 1939 до червня 1941 р.; – <i>причини, зміст та наслідки</i> політики радянської Західної України; – <i>основні воєнні дії</i>, що відбувалися на території України в період Другої світової війни; – <i>вплив окупаційного режиму</i> на спосіб життя та свідомість населення; – <i>причини</i> польсько-українського протистояння, <i>роль</i> німецької окупаційної влади та радянських партизанів у його загостренні; – <i>природу виникнення та наслідки</i> явищ часів війни: Голокосту, таборів смерті, тактики “випаленої землі”, депортацій етнічних груп і народів; – <i>причини</i> розколу ОУН, виникнення українського визвольного руху та його військово політичної формації – УПА; – <i>руйнівні наслідки</i> Другої світової війни для України; – <i>вплив</i> війни на українську культуру (під окупацією, в евакуації, у вигнанні) та повсякденне життя українців. Уміти: – <i>встановити хронологічну послідовність і синхронізувати</i> події Другої світової війни в Україні та поза її межами; – <i>використовувати карту як джерело інформації</i> про оборонні та наступальні операції на території України, пересування ворогуючих сторін і рух лінії фронту, адміністративно-територіальні утворення часів нацистського окупаційного режиму на території України; – <i>висловити аргументовані судження</i> щодо анексії Радянським Союзом у 1939–1940 рр. і радянської нових українських територій, політичного та соціально-економічного	Українське питання в міжнародній політиці напередодні Другої світової війни. Радянсько-німецькі договори 1939 р. Початок Другої світової війни. Українці в польській армії. Розкол ОУН. Андрій Мельник. Степан Бандера. Окупація Червоною армією Галичини, Волині, Північної Буковини, Хотинщини та Південної Бессарабії. Радянська нових територій. Масові політичні репресії 1939–1940 рр. Політичне та соціально-економічне становище в Україні напередодні німецько-радянської війни. Бойові дії в 1941–1942 рр. Відступ Червоної армії. Мобілізаційні заходи. Тактика “випаленої землі” та інші злочини комуністичного тоталітарного режиму. Опір окупантам. Український визвольний рух. Проголошення Акта відновлення Української Держави. Поліська Січ. Тарас Бульба (Боровець). Окупація України військами Німеччини та її союзниками. Новий порядок. Колабораціонізм. Самоврядування під німецькою окупацією. Остарбайтери. Військовополонені. Концтабори. Масове знищення мирного населення. Голокост. Трагедія Бабиного Яру. Праведники народів світу в Україні. Олена Вітер. Українська повстанська армія. Роман Шухевич. Українсько-польське протистояння. Українська головна визвольна рада. Радянський партизанський рух. Сидір Ковпак. Бойові дії 1942–1943 рр. Бої на Лівобережжі влітку–восени 1943 р. Чорносвітники. Битва за Дніпро. Вигнання німецьких військ та їхніх союзників з Правобережної та Південної України. Депортація кримських татар та інших народів Криму. Завершення бойових дій на території України. Українці у військових формуваннях держав Об’єднаних Націй. Внесок українського народу в перемогу над нацизмом. Українське питання на Ялтинській і Потсдамській конференціях. Ціна війни. Культура в роки війни. Освіта і наука. Література. Образотворче мистецтво. Музика та кіно.

становища в Україні напередодні німецько-радянської війни, правового статусу громадян на анексованих територіях; – <i>пояснити причини і наслідки окупації України та польсько-українського протистояння;</i> – <i>обстоювати власні судження щодо ролі й місця українців у військових формуваннях держав Об’єднаних Націй у роки Другої світової війни та</i> – <i>вирішення українського питання на завершальному етапі війни;</i> – <i>визначити тенденції розвитку національної культури воєнної доби;</i> – <i>дати історичну оцінку масштабам втрат українського народу від воєнних дій, злочинів комуністичного та нацистського тоталітарних режимів, виявляти розуміння глибини трагедії українців як бездержавної нації в той час;</i> – <i>охарактеризувати одну з історичних постатей часів війни: Івана Багряного, Олени Вітер, Кузьми Дерев’янка, Олександра Довженка, Сидора Ковпака, Івана Кожедуба, Василя Порика, Олени Теліги, Ігоря Сікорського, Амета-Хана Султана;</i> – <i>висловити аргументовані судження щодо діяльності Степана Бандери, Тараса Бульби (Боровця), Андрія Мельника, Кирила Осьмака, Романа Шухевича в українському визвольному русі періоду Другої світової війни.</i>	
Орієнтовні теми для практичних занять: – “Волею Українського народу...” (дослідження документів та матеріалів усної історії про війну). – Війна в пам’ятниках рідного краю (краєзнавча експедиція). Орієнтовні теми для навчальних проектів: – Друга світова – найкривавіший збройний конфлікт в історії людства. – Участь українців у визволенні країн Європи. – Воєнне повсякдення: люди і долі. – Війна в об’єктиві камери.	
Міжпредметні зв’язки: 10 клас. Українська література. Розділ: Воєнне лихоліття. Тема: Олександр Довженко “Щоденник” (періоду війни). (Учень/учениця розглядає “Щоденник” як джерело вивчення біографії митця в контексті його доби; особливості авторського бачення й оцінки історії України й українського народу, розкриття національних і загальнолюдських проблем; розуміє особливості світовідчуття українців, національного характеру, народної моралі та етики; усвідомлення важливості культурної самоідентифікації особистості; розуміння взаємозв’язку конкретного із загальним).	
Узагальнення	
Тематичний контроль	